

LEKPA OFICIALIŲ ORGANŲ, KATALIŠKAI
TAUTINIS MINTIS SAVAITRAŠIS
Prenumeratės metams \$3.75, pusmečiui \$1.80
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Telefonas Wilkes-Barre 3-4711

GARSAS

LITHUANIAN & C. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION
Advertising Rates on Application
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Phone: Wilkes-Barre 3-4711

No. 2.

KETVIRTADIENIS, SAUSIO (JANUARY) 13, 1949

VOL. METAI XXXIII

Dienos Klausimai ir Dar Šis-Tas

Pereitą sekmadienį, sausio 9, Waterbury, Conn., lietuviai šauniai paminėjo kompozitoriaus Aleksandro J. Aleksio 35 metų visuomeninės veiklos sukaktį ir 25 metų vietinėje Švento Juozapo parapijoje vargonininkavimo jubiliejų. Šia proga waterburiečiai surengė grandiozinį pagerbimo bankietą, kuriame dalyvavo vietiniai, artimų ir tolimų kolonijų svečiai.

Kompozitoriaus A. J. Aleksio nuopelnai tautai, Amerikos lietuvių visuomenei ir vietinei kolonijai yra dideli. Jis daug prisidėjo prie lietuvių meno kėlimo kurdamas naujas melodijas, organizuodamas ir vesdamas chorus. Kur tik jis darbavosi, kaip tai Chicagoje, Detroite, Springfielde, Ill., ir Waterburyje, jis visur turėdavo ir tebeturi gausius chorus su kuriais yra surengęs daug koncertų, vaidinimų ir kitokių pramogų. Jubiliejaus A. J. Aleksis yra visų Amerikos lietuvių katalikų centrinių ir bendrųjų organizacijų narys ir veikėjas. Šiuo laiku jis yra Amerikos Lietuvių Tarybos narys, vietinės Waterburio Tarybos pirmininkas. Jubiliejaus yra įgavęs LRKSA narys, pirmasidžiaus dvimės mūsų organizacijos seimams. Jo kūrybine veikla yra pasinaudoję Lietuvos Vyčiai, Moterų Sąjunga, Lietuvių Darbininkų Sąjunga ir kitos organizacijos bei draugijos. Mielam jubiliejaus linkime ilgo amžiaus, jaunatviškos energijos toliau darbuotis Amerikos lietuvių visuomenei ir jo taip pamylėtai senajai tėvynei Lietuvai.

Sausio 7-tą generalas George Marshall rezignavo iš U. S. sekretoriaus vietos. Tą pačią dieną kitas įgavęs diplomatas Robert Lovett rezignavo iš sekretoriaus asistento vietos. Naujuoju valstybės sekretorium prezidentas paskyrė įgavęs valstybės departamento oficialą Dean Acheson.

Jau anksčiau buvo kalbų, kad pradžioje šių metų Marshall pasitrauks iš sekretoriaus vietos. Vieni spėjo, kad Marshall pasitrauks dėl nesutarimų su prezidentu, kiti nurodydavo kitokias priežastis. Dabar skelbiama, kad Marshall pasitrauks dėl pasijusios sveikatos. Tiesą kalbėdamas yra per gyvenimą sunkių vidurių operacijų.

Marshallo pasitraukimas iš atsakomingsos valstybės sekretoriaus vietos sukėlė apgalvestavimą netik šioje srityje, bet ir užsienioose. Jungtinėms Amerikos Valstybėms dabar reikalingas sumanus ir pajėgus užsienio politikos vairuotojas. Marshall tokius privalumus turėjo. Jis buvo nusistatęs nedaryti nuolaidų Sovietų Rusijai ir savo linijos griežtai laikėsi. Jo nusistatymas ir taktika padarė sindavo ir kitų valstybių vadus ir diplomatus tvirtiau laikytis.

Marshallas turi ir kitus didelius nuopelnus. Karo laiku jis buvo U. S. generalinio štabo viršininkas ir čia pasižymėjo dideliu sumanumu ir neišsemiamą energija. Visiems yra girdėtas taip vadinamas "Marshall'o Planas." Pats Marshall'as yra daug prisidėjęs prie šio plano sumanymo ir vykdymo. Pasidėkojant šiam planui, šiandien vakarinės Europos valstybės jau yra tiek atsigrėbę ekonomiskai, politiškai ir militariskai, kad jos drąsiai gali žiūrėti į savo ateitį.

Deje, naujasis valstybės sekretorius Dean Acheson ketina eiti pirmakūno Marshall'o pėdomis ir laikytis griežtos politikos prieš Sovietų Rusiją. Tai labai svarbu visiems žinoti, nes tik Jungtinėms Amerikos Valstybėms vadovaujant pasaulis gali tikėtis raudonųjų agresijos pažabojimo ir atstatymo teisės ir teisingumo.

Prezidentas Trumanas pramato, kad šiais metais nauji darbai ir produkcija pasieks aukščiausio rekordą. Prezidentas šių metų nacionaliais sūkiiais stato pakėlimą dirbančių žmonių skaičiaus iki 60 milijonų, arba vienu milijonu daugiau, negu pereitais 1948 metais, ir pakėlimą produkcijos nuo 8 iki 4% virš 1948 metų produkcijos.

Bendrai, prezidento užsimojimai yra drąsūs ir kai kam išrodo perdaug radikalški. Vienok jis laikosi savo pažadų duotų prieš rinkimus. Prezidentas žodžiais ir darbais stengiasi parodyti, kad jam rūpi ne mažos grupelės, bet visų krašto žmonių gerovė. Toks nusistatymas ras daugumos pritarimą kongrese ir visoje šalyje.

PALESTINOJE TAIKOS NESIMATO

LONDONAS.—Sausio 7-tą Anglijos vyriausybė pasiūlė griežtą protestą Izraelio autoritetams dėl numušimo penkių RAF lėktuvų. Kad stipriai paremti savo protestą Anglija koncentruoja savo jėgas strateginiuose punktuose. Anglija taipgi reikalauja kad Izraelitai pasitrauktų iš Negev teritorijų, kurias jie jėga yra užėmę.

Miami, Florida.—Sausio 7-tą All-American manievroje sudužo vienas lėktuvas ir žuvo jo vairuotojas Lt. James Marshall Hall, 24 metų.

SUĖMĖ JAUNĄ ŽMOGŽUDĮ

PHILADELPHIA, Pa.—Sausio 9-tą autoritetai suėmė 16 metų amžiaus "parinktinės privattikos mokyklos" auklėtinį Seymour Levin, kurs prisipažino nužudęs 12 metų jaunuolį Ellis Simmons. Nužudytuo kūną atrado garajui. Kūnas buvo labai sužalotas—sudaugytas ir supiaustytas. Jaunuolio Levin'o kambaryje surado daug literatūros apie įvairius kriminalus.

Denver, Colorado.—Sausio 6-tą paskelbta, kad Colorado, Wyoming ir Nebraska valstijose dėl audrų ir šalčio žuvo keliasdešimt gyventojų.

LETAS TREMTINIŲ ATVYKIMAS

Nora tremtiniams išleisti aktaus veikia nuo 1948 m. liepos 1 d., tačiau tremtinių atvykimas netgi tokiuo greitumu, kaip buvo pradžioje tikėtasi.

Pagal aktą turėtų būti kas mėnesį pargabenta apie 100,000 tremtinių, o tuo tarpu testyktas vidutiniai per mėnesį tik apie 600. Iš to skaičiaus lietuvių atvyksta vidutiniai per mėnesį per 65, kas sudaro apie 11% iš bendro atvykstančių skaičiaus. Nuosilūčio požirius lietuviams skriaudė nėra padaryta, bet dėl bendro pervežimo lėtumo ir lietuvių, lygiai kaip ir kitų tautybių tremtinių, yra nukentėję, nes galėjo atvykti jau apie 5,000, o ištikrųjų atvyko tik apie 300.

Tremtinių pervežimas buvo vykdomas tuo tarpu tik iš Amerikiečių zonų Austrijoje ir Vokietijoje, o iš Britų ir Prancūzų zonų, o taip pat iš Italijos dar nėra pradėtas. D. P. komisija numato greitai laiku ten įsteigti at-

vo įstaigas. Dėl šio priežasties daugelis tremtinių, o taip pat jų kvietėjų nevyksta, raišėja į BALF ir kitas įstaigas, sudarindami net beprasimanijas ir panašias.

Deje BALF ir kitos panašios organizacijos, kurios savo įgoms, neturi galimybės tremtinių pargabenoimo greičinti. Viskas, kas galima buvo padaryti, tai kelti šį reikalą D. P. komisijoje ir kitose valdymo įstaigose, prašant pagreitinoti tremtinių pervežimą. Gautomis paskutinėmis žiniomis šiais metais pargabenoimas bus pagrečitintas ir mūsų tautiečių atvykimas padidės. Todėl turkime kantriai ir laukiam paskėmių. Jau vien per BALF yra duota eiga apie 5,000 būrų, kurių žymi dalis yra sutvarkyta ir pasiekė Europą, o kvietėjai tremtiniai yra jau aplinkiniai ir parenkami imigracinei.

BALF Centro Valdyba

ŽODIS TREMTINIAMS

Atvykusieji į Jungtines Valstybes tremtiniai daug kur yra gražiai apsterekomendavę ir teigiamai prisideda prie bendrojo likusių dar Europoje tremtinių šelpimo.

Štai skaitome spaudoje, kad pavyzdžiui Clevelande, Chicagoje ir kitose vietose, tremtiniai uoliai bendradarbiauja su esančiais dar Europoje BALF skyriais ir su broliams ir seserims tremtiniams, kurie dar neturėjo laimės išvykti iš neramios Europos. Yra džiugu girdėti, kad tremtiniai neseniai patys atvykę ir dar nepakankamai savo gyvenimą šiame krašte susitvarkę ir apsirūpinę, o jau įsijungia į bendrą mūsų tautiečių šelpimo darbą.

BALF yra vienintelė mūsų šalpos organizacija, kuri šelpia pagal turimus išteklius visus lietuvius tremtyje, nedarydama jokio skirstymo dėl pažiūrų ar religijos. Tremtiniai, kurie geriausiai žino iš savo patyrimo mūsų tautiečių gyvenimą Europoje stovyklose, gali geriau negu kas kitas apibūdinti ir nuvesti šalpos reikalingumą organizuotu būdu. Tiesa daug kas siūnčia siuntinėlių tiesiai giminėms bei

pažįstamiems, tačiau tokiu laiminguju yra ne daug ir lie sudaro, palyginus, nežymia dalimi mūsų tremtinių.

20,000 tremtinių, ypač našlaičių, ligonių, senelių ir šiaip vargan patekusių, tegausa pašalpos tik per BALF. Yra daug kuklių tremtinių, kurie kad ir vargsta ir gyvena dideliuose netvarkinguose, bet nedideliuose stovyklose, tačiau neturi galimybės, ypač jei jie neturi giminių bei artimų pažįstamų. Visada esti lengviau duoti negu prašyti.

BALF šiandien yra naujų uždavinį aktyvaizdoje. Jam tenka rūpintis ne tik šalpa, bet ir imigracija. Tai vis plačios darbuotės sritys, kurios yra būtinos įvykdyti, kad išgelbėjus mūsų tautos likučius tremtyje. Todėl kviečiame visus tremtinius paremti BALF savo darbu ir aukomis, ypač dabar, vykdamt jam piniginių vėjų. Veikime, aukokime patys ir raginkime kitus tai daryti. Parodvikiame, kad mums rūpi mūsų tautiečių likimas. Neatidėliodami aukas siųskite:

United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., 105 Grand St. Brooklyn 11, N.Y.

IS MUNCHENO LIETUVIŲ GYVENIMO

Isteigtas Liet. Laisvės Kovų Dalyvių Sąjogos Skyrius

Liet. kariuomenės įsteigimo sukaktį minint, Warner stovykloje įsteigtas Liet. Laisvės Kovų Dalyvių Sąjungos Skyrius, kuriam pradžia padarė Liet. Savanorių Kūrėjų Sąjungos nariai, jau prieš metus čia įsteigė savo skyrių. Dabar jis buvo tik išplėstas ir iškilmingai pasirašytas įsteigimo aktas. Kariuomenės sukaktis, kaip ir kasmet, buvo iškilmingai paminėta. Labai įdomią paskaitą skaitė kap. Alkaninis, išskeldamas visiškai naujų minčių laisvosios Lietuvos kariuomenės pajėgų atžvilgiu ir tuo būdu įtikinamai atrėmė kai kieno daromus priekaištus. Minėjimo dalyvius gražiai nuteikė Motekaitis, cello atlikęs porą kūrinių. Akomponavo Kepalaitė. Akompanavo Kepalaitė. M. K.

Lietuvė Mokytoja Universitete

Ponia Jonaitis, kuri neseniai atvyko iš tremties su savo vyru, dabar mokytojauja garsiam Nebraska universitete, Lincoln mieste. Lietuviai labai gerai reprezentuojami ponios Jonaitienės asmenyje. Ji yra gabi ir populiari mokytoju bei studentų tarpe.

Canadian Press žinių agentūra po visą Kanadą išplatino žinią apie neišaiškintą išvieto lietuvių Napoleono Jonušos nužudymą ukrainietės Onos Barylukienės ūkyje, 13 mylių nuo Navan.

Ont. Jonušas čia išdirbęs vos vieną savaitę ir gruodžio 20 d., po pietų, kažkur dingęs. Susirūpinusi šeimininkė tade pasišaukusi kaimyną Aristidą Cleroux dingusio lietuviuo ieškoti. Kaimynas rado jį maišnomis laikyti klojime, virve pakartą po balkiu, pusiau sėdinčioje padėtyje, su sudaugyta galva kirviu ar kitu panašiu frankiu.

Policijos šalininkis Jonušas Ka-

KUNIGŲ VIENYBES CENTRO PRANEŠIMAS

Kunigų Vienybės centro valdybos posėdis įvyks sausio 19 1949, lygiai 1:30 po pietu. N. C. W. C. Resettlement Division Conference Room, 149 Madison Ave., 12th floor, New York City.

J. E. vyskupo V. Brizgio vizitų tęsinys eina sekančiai:

Nuo sausio 22 dienos ligi vasario 20 dienos Hartfordo, Bostono ir Springfieldo vyskupijos.

Vasario 22, 1949—Amsterdam N. Y.

Vasario 25, 1949—Rochester N. Y.

Vasario 27, 1949—Cleveland, O. Kovo 4, 1949—Detroit, Mich.

Sv. Petro parapijoje.

Kovo 6, 1949—Detroit, Mich. Sv. Jurgio ir Sv. Antano parapijose.

Nuo kovo 8 iki balandžio 17—Chicago, Ill.

Nuo balandžio 17 iki balandžio 30, Pittsburgh, Pa.

Gegužės 1, 1949—Baltimore Md.

Kunigų Vienybės centras

ANT VAIČIULAIČIO VESTUVES

Gruodžio 26 d. Viešpaties Atsimainymo parapijos bažnyčioje, Maspeth, prel. J. Balkūnas surengė šilpa Jonai Abramikaitei ir Augustui Vaidylaičiams vestuves. Vestuvėse dalyvavo kun. dr. J. Starkus, buvęs rašytojo mokytojas. Sveikinimo kalbas pasakė prel. J. Balkūnas, prof. dr. Alfred Senn, poetas dr. J. Aleksandravičius-Aistis ir Juozas B. Laučius. Jauniems palinkėta šviesiausios laimės.

Vaičiulaičių vestuvės praėjo labai jaukioje, tikrai lietuviškoje nuotaikoje. Jaunavedžiai apsigyvens Scrantone, kur A. Vaičiulaitis dėsto prancūzų kalbą ir literatūrą (Scranton University).

ATPLAUKS LAIVAI

Gautomis žiniomis, su tremtiniais atplauks šie laivai:
Sausio 17 d. laivu MARINE FLASHER į Boston.
Sausio 21 d. laivu MARINE JUMPER į Boston.
Sausio 25 d. laivu MARINE TIGER į Boston.
Sausio 29 d. laivu OBARK į New York.
Sausio 30 d. laivu MARINE MARLIN į New York.

BALF Centro Valdyba

SUKELKIME LIETUVOS REIKALŲ ŠIMTĄ TUKSTANČIŲ DOLERIŲ!

LIETUVIAI, LIETUVES!

Amerikos Lietuvių Taryba šiuo skelbia nuo š. m. sario mėn. 1 d. naują LIETUVOS GELBĖJIMO VAIČIULAIČIŲ NUSISTATYTA yra surinkti vieną šimtą tūkstančių dolerių. Š. Amerikoje gyvenančių lietuvių ir organizacijų. Tai nedidelė suma, palyginti su gausia lietuvių išeivija ir jos karo svarbumu.

Dosnūs Amerikos lietuviai ir organizacijos jau dabar yra sudėję aukų Lietuvos nepriklausomybės atstatymui, bet reikia jų dar daugiau pradėtam darbiui tęsti iki laimėto galo. Mūsų tėvų kraštas—Lietuva vis dar tebėra vietoje diktatoriaus pavergtas, žmonės kenčia sunkią spaudą ir skurdą. Kaskart ateina vis baisesnių žinių apie naujus okupanto užsimojimus visiškai išnaikinti lietuvių tautą. Ir tai vien todėl, kad lietuviai nori būti laisvi, nebū vergauti svetimesiems, patys tvarkyti savo reikalus.

Mūsų tėvai, broliai ir seserys veda nelygią, bet ryžtingą kovą su žiauriu okupantu, jie nesigaili savo sveikatos ir gyvybės. Bet jie vieni nepajėgia prieš Sovietų armiją ir policijos būrius atsipirti. Jų akys yra nukreiptos į laisvą Vakarų pasaulį, pirmoje eilėje jie tikisi mūsų—Amerikos lietuvių pagalbos ir paramos. MES, ŠIOS DIDŽIOSIOS PASAULIO DEMOKRATIJOS LAISVI PILIEČIAI, GALIME IR TURIME VEIKTI SAVO KRAŠTO VYRIŠIŠKAI, REIKALAUDAMI NEATIDELIOJANT IMITIS ENERGIŲ ŽYGIŲ LIETUVIŲ TAUTOS NAIKINIMUI SUSTABDYTI IR LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBEI ATSTATYTI. Vasario 16-tąją—Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo dieną ir kitomis progomis pareiškime šį savo vieningą politinį reikalavimą.

Amerikos Lietuvių Taryba jau daugelį metų vadovaujama šioms Jungt. Amerikos Valstybėse gyvenančių lietuvių pastangoms, jungdama visas patriotines lietuvių coveles ir organizacijas šiam kilniam darbiui, ALT Vykd. Komiteto delegacijos atsilankydamos pas aukščiausius šios šalies pareigūnus, įteikdamos valdžios įstatoms memorandumus, nuolat primena mūsų nusistatymą ir reikalavimus. ALT išlaikomas Informacijos Centras informuoja pasaulį apie Lietuvos padėtį ir atskleidžia tikrąjį Sovietų diktatūros veidą ir jos planus. Visa tai reikalauja lėšų. Norėčiau mūsų finansinės paramos yra reikalingi Europoje veikią Lietuvos politiniai veiksniai—Vyr. Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas ir Vykd. Taryba, su kuriais ALT visada laiką kooperuoja ir juos remia.

Amerikos Lietuvių Tarybos akcija susilaukia vis didesnio krašto Vyriausybės pritarimo ir įvertinimo, visuomenės ir spauda vis daugiau reikią susidomėjimo Lietuvos padėtimi. Bet tuo mes negalime pasitenkinti. LIETUVOS IŠLAISVINIMO DARBAS IR KOVA TURI BŪTI TOLIAU TĖSIAMA, KOL FAKTINA LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖ BUS ATSTATYTA.

TAUTIEČIAI! Saukite susirinkimus, įgaliokite aukų rinkėjus, renkite prakalbas ir primogas, skirkite aukus organizacijų išdų, dėkite visas pastangas, kad vienas šimtas tūkstančių dolerių per kelis mėnesius būtų sudėtas. TENELIEKA NE VIENO AMERIKOS LIETUVIO, NE VIENOS LIETUVIŲ ORGANIZACIJOS, KURI NEPARYKDYTO SAVO DARBU IR AUKA ŠIO VAJAUS ĮVYKDYMO. Jūsų auka išgelbės lietuvių tautą nuo pravyties, ji atneš Lietuvai laisvę!

Aukus prašome siųsti ir visais vėjais reikalais kreiptis į Lithuanian American Council, Inc., 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill., ir į vietos ALT skyrius bei komitetus.

Šalin žiaurusis Sovietų diktatoriaus iš Lietuvos! Tegyvuoja laisva, demokratinė Lietuvos Respublika!

ALT VYKD. KOMITETAS
L. SIMUTIS, Prezidentas
ANT. A. OLIS, Vice prezidentas
DR. P. GRIGAITIS, Sekretorius
M. VAIDYLA, Išdininikas

1949 mt. sausio mėn. 3 d.

EKS-MARINAS NUKOVĖ DU UZPUOLIKUS

New Castle, Del.—Sausio 6-tą, eks-marinas, gazolino stoties vedėjas Joseph Desmond, 29 metų, nukovė du holdapininkus. Policija išaiškino, kad nukautieji yra Stephen C. Klebass ir Stanley Glaszowski, abu iš Wilmington. Desmond sako jis rengėsi stoti uždaryti (jau buvo vidunaktis), tuo tarpu pasirodė tie du vyrai. Jų veidai buvo maskuoti ir vienas rankoje turėjo revolverį. Desmond akimirko išstraukė savo revolverį ir abu paklojo.

Phoenixville, Pa.—Sausio 5-tą dėl gaisro žuvo 6 asmenys, kiti 6 suspėjo pabėgti.

Gailestingųjų "Lietuvos Angelių" Darbuotė

Osmond yra mažas miestelis, Nebraska šiaurėje. Tenai senelės kazimierietės turi nedidelį, bet moderniskai įrengtą Sv. Juozapo ligoninę. Jos tenai turi visokių įrengimų dėl ligos gydymo. Taip pat turi ir prietaisus dėl operacijų, kaip didelėse ligoninėse. Pati ligoninė yra gerai įrengta. Ligoninės vedėja yra sesuo Ambrozija. Jai padeda dar 8 kitos sesės. Vieną vokieta man pasakėjo, kad tai yra tikri Lietuvos angelai. Jam labai patinka, kai jos lietuviškai gieda koplyčioje.

Tęs buvęs

LIETUVIŲ R. K. SUSIVIENYMO AMERIKOJE OFICIALIS ORGANAS GARSAS

Išleista ketvirtadieniais Redaguoja MATAS ZUJUS

PRENUMERATOS KAINA: Jung. Am. Valst. metams \$2.00, paai metų \$1.00; užsieniuose metams \$3.00

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"

Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America

YEARLY SUBSCRIPTION RATES: United States of America \$2.00, Foreign countries \$3.00. Single copy 5c.

"GARSAS" 73 East South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa. PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

PRELATO M. KRUPAVIČIAUS IR V. SIDZIKAUSKO BELAUKIANT

Iš Europos atvyksta įžymūs lietuvių tautos vadai—Vyriausiojo Lietuvai Išlaisvinti Komiteto (VLIK) pirmininkas prelatas prof. Mykolas Krupavičius ir Vykdamosios Tarybos pirmininkas Vaeolvas Sidzikauskas.

Šia proga reikia pažymėti, kad naujai atvykęs svečias prelatas prof. Mykolas Krupavičius yra vienas iš įžymiausių Lietuvos oratorių ir neįsisemiamos energijos veikėjas. Jis yra buvęs Lietuvos Krikščionių Demokratų partijos lyderis, vienas iš svarbiausių žemės reformos įstatymo sumanytojų ir vykdytojų.

Šis proga reikia pažymėti, kad naujai atvykęs svečias prelatas prof. Mykolas Krupavičius yra vienas iš įžymiausių Lietuvos oratorių ir neįsisemiamos energijos veikėjas. Jis yra buvęs Lietuvos Krikščionių Demokratų partijos lyderis, vienas iš svarbiausių žemės reformos įstatymo sumanytojų ir vykdytojų.

Vaeolvas Sidzikauskas irgi yra vienas Lietuvos valstybės kūrėjų, ilgametis diplomatas atstovavęs Lietuvos respublikai įvairiose šalyse. Dabar jis eina atsakomąsias Lietuvos Vykdamosios Tarybos pirmininko pareigas.

PREZID. TRUMANO PRANEŠIMAS 81-JAM KONGRESUI

Sausio 5-tą prezidentas Truman padarė pranešimą naujam 81-ajam Kongresui.

Prezidentas kvietė kongresą padidinti taksus bent 4 milijonais dolerių; praveisti įstatymus apsaugoti šalį nuo infliacijos; praplėsti socialinės apsaugos programą; atšaukti Taft-Hartley įstatymą, kuris nepalankus darbininkams; praveisti civilinių teisių įstatymus; praveisti universalią lavinimą; praplėsti medicalinę apdraudą; nustatyti planą per sekančius septynis metus pastatyti milijoną naujų gyvenamųjų namų pašalinti butų krizę.

Prezidentas taip pat ragino pranešti ir sustiprinti rėdų kontrolę, nustatyti minimum algas nuo 40c už valandą iki 75c; perorganizuoti ir sustiprinti darbo departamentą; plėsti kaimo elektrifikaciją ir bendrai prisidėti prie ūkininkų gyvenimo sąlygų gerinimo, kad tos sąlygos susilygintų su miesto gyventojų patogumais ir kad žmonės nebėgtų iš kaimų į miestus.

Apžvalga

TREMTINIŲ NUOTAIKOS

"Darbininkas" išpausdino tremtinių Ed. Karnėno raštą, kuriame jis taip pavaizdavo tremtinių nuotaikas šventųjų progų.

Tėvynėje žudomiems ir avetur blaškomiems demokratiniams pasaulio išduotos tautos vaikams didžioji šventė ne tiek užlaugimo, kiek skausmo teiki. Prie Kūčių stelo jie sėdėsi su nuširdaisiais voidais, su skausmingomis širdimis, kiti net su asaromis akyse. Vieni pasigenda savo šeimos narių, kurie karo metu dingę, kiti—savo mylimųjų, kurie išvyko į užjūrį sunkiai gerinio duonos kėnio leikoti, treti—savo artimųjų, kurie buvo gyvuliškai išvežti už Uralo ir apie kuriuos nėra jokių žinių, ketvirti—savo namiškių, kurie liko nežinia ir kančiai rusų okupuotoje tėvynėje, už plieninės uždangos.

Kaip japonų semurajai, mes kas rytą ir vakarą, keldami ir guldami, atsisukam į šaulėkio šalį ir susikaupiam maldoje už kentėjančią tėvynę, už žudomą tautą. Mes su nekankamais laukiame patekančios saulės, į kurią širdėmisi lyg pasimatom su savo artimaisiais tėvynėje ir mirštantiais Sibiro taigose, nes ir jie su skausmu ir pavydu žiūri į tą pačią saulę, kuri yra beartpiktas jų tragiškos būklės ir žudomos tautos liudininkas. Ir iš ten atlenkiantį debesų mums, rodo, kokią nors žinią apie savuosius atneša. Ir mėnulius jau kelinti metai mums nesišyps, nes ir jis rausta iš gėdos dėl neapakomų žiaurių vaizdų už geležinės uždangos.

Tik paukšteliai iš tėvynės atskridę tartum kalba, pasakoja mums, parneša liūdną gandą, mirštančių sesių ir brolių skundą: "Jūs, laimingieji, ko ten smužiutate ir tik savi mi besirūpinatė? " "Jūs, lengvabūdišiai, ko nubijojote demokratiją ir neįsisemiate dangaus keršto tautų žūlikams! " "Jūs, kurie išsigelbėjote, kodėl nepadudate bent šiaudulio mums skęstantiems raudonoje lavojai? "

RUSIJA NEPRISILAIKO JOKIŲ SUTARČIŲ

Karas senai pasibaigė. Visos civilizacijos šalyse laikosi sudarytų sutarčių ir stengiasi įgyvendinti teisėtumą ir teisingumą. Išimčių sudaro tik Sovietų Rusija ir jos satelitai. "Naujienos" šiuo klausimu rašo: "Tik sausio 1 d. turėjo būt gražinti namo visi karo belaisviai, kurie buvo paimti Antrojo Pasaulio Karo metu. Tokią sutartį pasirašė Potsdamo keturios valstybės: Amerika, Anglija, Rusija ir Prancūzija. Bet Rusija tos sutarties neįsipildė. Jos neįsipildė taip pat ir Lenkija. " "1948 metams pasibaigus, apie pusę milijono vokiečių kareivių, patekusių nelaisvėn Rusijoje ir Lenkijoje, dar nebuvo grįžę namo. Jungtinės Valstybės, D. Britanija ir Prancūzija rengiasi pasiekti protesto notą Maskvai dėl šios sutarties išnykimo.

"Kalba čia eina tikrai apie belaisvius karškus. Rusija suėmė taip pat milijoninę skaičių civilių gyventojų vokiečių raudonosios armijos okupuotose srityse. Ji išgabeno juos į Sovietų Sąjungos gilumą ir internavo įvairiose koncentracijos stovyklose. Daugelis jų mirė nuo šalčio, bado ir limpančių ligų, bet spėjama, kad tokių vokiečių kalinčių dar tebėra Rusijoje kokie de milijonai. " "Sovietų valdžia naudoja juos, kaip vergus, visokiems darbam. Jų likimu niekas nesirūpina, nes tam nėra "teisinio" pagrindo. " "Visos kitos karškusios valstybės savo pasidėjimą karo belaisvių atstovams jau atliko. Tik Rusija ir jos satelitai Lenkija—ne. Sa-

kas, kad dar ir Albanija laiko tam tikrą skaičių italių belaisvių. "Kai susidarė su valdžios nusiakaltimais teisė ir žmoniskumu, tai beveik visada pirmoje vietoje stovi Rusijos totalitarinis diktatoras ir jos vaiviai. " "Nielsa šiandien negali skustis, kad tinkamų laikraščių neturim. Jų turim ir gana daug turim: ir mėnesinių, ir savaitinių, ir du sykį į savaitę išeinančių, ir dienraštį. Turim net anglų kalba leidžiamą žurnalą. " "Kai būsimė veiklūs nariai lietuvių katalikų organizacija, kai tos organizacijos bus įsijungusios į mūsų veikimo centrą—ALRKP ir kai kiekvienas iš mūsų skaitysime ir rėmsime savąją spaudą, mūsų veikimas šiais kritingais laikais bus stiprus, vieningas ir tikrai naudingas ir Bažnyčiai ir Tautai. "

LIETUVIO KATALIKO PRIVALUMAI

Dienraštis "Draugas" nurodo, kad šių dienų lietuvių katalikas turi būti veiklus, kovingas, gerai informuotas ir šviesus.

"Visi, berods, suprantame, kad patis vienas, pakirai nedaug ką didesnio teneveiksi. Bet, kur du stovs—visados darba padarys" (A. Jakštas). Šie laikai reikalauja iš mūsų tamprus organizuotumo ir dar-naus, nuolatinio veikimo.

"Mes turime dvi sąnias fraternalines apdraudas—organizacijas—Lietuvių R. K. Susivienymą Amerikoje ir A. L. R. K. Moterų Sąjungą. Jos yra užsitęjusios šimetais daugiau veikti, vėjas praveisti ir naujų narių laimėti. Būti tokių organizacijų nariais ir narėmis yra ir naudinga ir garbinga. Turime L.D.S., L. Vyčių ir kitas centralines organizacijas, kurios laukia mūsų paramos. Tos paramos laukia mūsų vienuolijos ir mokyklos.

"Lietuvių katalikų spauda yra viso veikimo judintoja ir palaikytoja. Kas iš lietuvių šiais laikais

nekalbato nė vieno katalikiško laikraščio, atvirai pasakysime, tas yra menkas lietuvių katalikas. Jis menka, kai yra informuotas apie tai, kas aplink jį darosi, ką jis tenusimamo, kokios yra jo šlaidentinės pareigos.

"Nielsa šiandien negali skustis, kad tinkamų laikraščių neturim. Jų turim ir gana daug turim: ir mėnesinių, ir savaitinių, ir du sykį į savaitę išeinančių, ir dienraštį. Turim net anglų kalba leidžiamą žurnalą. " "Kai būsimė veiklūs nariai lietuvių katalikų organizacija, kai tos organizacijos bus įsijungusios į mūsų veikimo centrą—ALRKP ir kai kiekvienas iš mūsų skaitysime ir rėmsime savąją spaudą, mūsų veikimas šiais kritingais laikais bus stiprus, vieningas ir tikrai naudingas ir Bažnyčiai ir Tautai. "

TIKRI BESTIJOS

"Vienybė" išpausdino tokią pastabą: "Bestijos turi būti suvaldyti! "

"Tokiais žodžiais susunka Laisvė, rašydama apie olandus, kurie, kaip žinoma, įkalino Indonezijos vadus ir dabar baigia smaugti tos jaunutės respublikos nepriklausomybę. " "Taip, bestijos, kurie persekioja ir žudo žmones tik todėl, kad jie nori būti laisvi, reikia suvaldyti. " "Bet kodėl Laisvė, smerkdama olandus, nieko nesako apie sovietus, išduodusius tiek žmonių, paverčiusius tiek tautų bei valstybių, kurių tarpe, beje, yra ir mūsų senoji tėvynė Lietuva? " "Rūpinamiesi kitų tautų laisvę, Laisvė sąmoningai pamiršta savo tautos nelaisvę..."

IDOMIOS UKRAINIEČIŲ BYLOS ČEKOSLOVAKIJOJE

PRAHA (LAIC).—Lapkričio 18 d. Bratislavoje, Slovakijos šeštiniėje, prasidėjo pirmoji byla prieš Ukrainos Sukilėlių Atmišios (UPA) kariuomenę. UPA teista valstybinis Čekoslovakijos teismas, pasiremiant naujajai komunistiniu "valstybės saugumo įstatymu".

Ilgai ir sunkiai kovoje gimtinėje, vėliau ilgai kaimuoti čekų kalėjimuose, prieš teismą stojo keturi ukrainiečiai. Pirmasis iš jų—diena teismo pirmininkas sakė—tiksliai kalbinančių akta, kam neįvykdyta paklodžiavimo prieš "Banderos banditus, žudikus" Baigus skaityti, atstotojo Ivan Klišč ir visu kaltinamųjų vardu pareiškė: "Mes, Ukrainos Sukilėlių Armijos kariai, sudėję karišką prisaiką ir, kaip drauginių mūsų tautos karinių pajėgų nariai, vykde savo vadovybės įsakymus—protestuojame prieš mūsų pravadžiamą banditais ir žudikais. "

Toliau jis pastebėjo, kad nederą juos vadinti "teisiamaisiais". Tenka vadinti juos išimtinai Ukrainos Sukilėlių Armijos kariais. Be to, jei jiems nebus grąžintos uniformos ir kiti kariški ženklai, jie neatsakinės į jokių klausimus. Šis protestas labai nustebino teisėjus ir gausingus klausytojus. Pirmininkas nutraukė teismą ir, po poros valandų pasitarimų, įsakė atnešti salėn kaltinamųjų karišką uniformas ir ženklus. Toliau jau juos teisingai vadino tik "UPA nariais". Teismo eigos stebėti atvyko Sovietų gen. konsulas Bratislavoje Teplov, SSR karo atstovas Prahoje pulk. Sizov ir eilė sovietinių, lenkų ir čekų karininkų. Teismo sprendimą, aišku, nulėmė, Maskvos įsakymai: visi keturi laisvės kovotojai buvo nu-teisti—sušaudyti. Gruodžio 13 d. Prahoje prasidėjo teismas prieš 3 unitų kungitus: Prahos kleboną—Pavlo Hučko, vikarą—Hrihor Buranič-

kun. Sevastijan Sabol, kooperatininkas Ivan Prodan, adv. dr. Omeljan Ivanco, ir kt. Valdžie juos kaltina "sudariusiu sąmokslu prieš Čekoslovakijos respublikos saugumą ir cilybę" ir bendra darbiavus su UPA. Šį procesą čekų visuomenė vertina išimtinai tik kaip Maskvos puolimą prieš Unitų Bažnyčią. Oficialiai betgi, kompartijos organas "Ruda Pravo" dar gruodžio 2 d. rašė, kad "šios pasibaigusios UPA daliniai priklauso civiliai sąmokslininkų valdžiai, kuriai nuo 1945 m. Čekoslovakijos darlyje vadovavo kunigai Ručko ir Buranič. Jie buvo suimti po to kai saugumo organai sučiupo bandedių kurjerį, Zižinski, kelyje į centrą Miunchene. Nei vienas nepripažino kaltas, betgi pas juos rasta "svarbios komplotuojančios medžiagos". Rasta eina sukilėlių pranešimai iš Ukrainos, unitų dekanų Krokovoje kun. dr. Hrabo, laiškas, bei kun. Hučko adresas. " Po to klebonija buvusi išskartvta, ir rasta apčiai priešvalstybinės, veiklos įrodymų. Kun. Hrič Buranič, girdi, buvo sudaręs agentu tinklą visoje Čekoslovakijoje ir tie gelbėjo UPA kurjeriams perėti sieną ir vykti į Austriją ir Vokietiją. Idomu, kad "Ruda Pravo" tame pat numery pranešė, kad vyriausybė apdovanojo 191 asmenų Čekoslovakijos karių ir saugumo valdininkų, už nusarmą kautynės prieš UPA. Reikia, panaudota stambios įėgos. Vienkart prasidėjo puolimas prieš visą unitų bažnytinę organizaciją. Prahos vyskupas Hoidiž, jau virš 20 metų vadovaujans unitų gyvenimui, sunkiai serga. Vyskupui sufraganui, dr. Vasil Hopka, uždrausta išvykti iš miesto ribų. Komunistinė vyriausybė atėmė telefoną iš vyskupijos raštinės ir nutraukė elektros tiekiamą. Po unitų kaimus emė važinėti sovietų pasirūpinę valdininkai, lydimi kompartijos pareigūnų ir stačiatikių "Tarvbos" narių, kurie veda "bal-savimus už sugrįžimą į Stačiatikių Bažnyčią." Ta proga suimami ir tremiami ištikimi unitai. Keli kunigai pabėgo į amerikiečių zoną Vokietijoje—jų turtas konfiskuotas ir jų šeimų nariai suimti.

Gruodžio 18 d. byla baigta. Kalėti iki gyvos galvos nuteisti: Ivan Zižinski, kun. Hrihor Buranič ir vienuolis Sebastian Sabol (pastarasis nuteistas "už aktyvumą" nes jis Vokietijoje); kun. Hučko—15 m., 4 kiti nuo 6 mėn. iki 5 metų, 3 paleisti. Viena byla numarinta.

Rektorai

"Pravda" 1948. 9. 22: Vilniaus universiteto rektorius BUČAS, Kauno universiteto rektorius KUPCINSKAS, žemės ūkio akademijos—MICKIS, veterinarijos akademijos—CYGAS.

BALTIJOS TAUTŲ ATSTOVŲ RAŠTAS JUNGT. TAUTOMS

PONE PIRMININKE,

Baltijos valstybės Estija, Latvija ir Lietuva, lygiai kaip ir Lenkija, buvo dviejų totalistinių galybių—Sovietinės Rusijos ir hitlerinės Vokietijos—sąmokslu prieš laiką pirmosios aukos,—sąmokslu, kuris buvo formaliai fiksuotas 1939 m. rugpjūčio 23 ir rugsėjo 28 d. d. slaptuose Maa-kvos protokoluose ir kurį materialiai realizavo Tarybinių Socialistinių Respublikų Sąjungos agresija prieš Lenkiją ir Baltijos valstybes. Kvalifikuoti Baltijos valstybių atstovai yra pasiuntę kelis raštus tarptautinėms konferencijoms, kurios buvo susirinkusios karui pasibaigus, ir vakarinių galybių vyriausybės prašydami, kad būtų atstatytas trijų valstybių suvereninių teisių vykdymas.

1946 m. pradžioje Londone susirinkus pirmajai Jungtinių Tautų Visumos sesijai, įgalinti ir laisvi estų, latvių ir lietuvių tautų politinės valios atstovai leido sau atkreipti Visumos dėmesį į padėtį, kurią Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje sukūrė neįprovokuota 1940 m. birželio 15-17 d. d. sovietinės Rusijos agresija. Išdėstę aplinkybes, kuriomis toji agresija buvo įvykdyta, ir Baltijos valstybės, anuomet Tautų Sąjungos nariams, pražūtingas karinės sovietų okupacijos pasekas, jie prašė Visumą nutarti priemones kurios atitaisytų Estijos, Latvijos ir Lietuvos Respublikų nepriklausomybę pažeidimą bei tas tautas apsaugotų nuo vykdomo išnaikinimo. Tas prašymas buvę pakartotas 1946 m. spalį m., kai Visuma susirinko New Yorke trestri nutrauktos sesijos; prie jo buvo prijungtas teisinis sovietų agresijos prieš Baltijos valstybes aspekto išdėstymas.

Turėdami prieš akis okupuotose Baltijos valstybėse Maskvos vykdomą estų, latvių ir lietuvių tautų naikinimą, įgaliojėti tų tautų atstovai per Latvijos ir Lietuvos ministerius ir Estijos Charge d'Affaires Washingtono pasiuntė Ponui Generaliniam Sekretoriui, o taip pat ir Ponui Antrosios Visumos Pirmininkui notas su memorandumais, išdėstydami sovietų žiaurumus ir Maskvos vyriausybės įvykdytą Jungtinių Tautų Chartos nuostatyto pažeidimą. 1947 m. lapkričio 6 d. memorandumu Baltijos valstybių atstovai prašė Aukščiausiąją Tarptautinę Instituciją, pašauktą tvarkyti tautų santykius ir daboti, kad iš karo išėjęs pasaulis laikytųsi įstatymu bei tarptautinės moralės,—kad jiniai svarstyty šį klausimą ir imtųsi priemonių Sovietų Sąjungos vartojamiems genocido metodams sustabdyti.

Jungtinių Valstybių Valstybės Departamentui paskelbus slaptuosius dokumentus apie vokiečių-sovietų santykius 1939-1941 m. m. pasitvirtino ne tik tv dviejų galybių sąmokslas prieš Baltijos valstybes, bet nauja šviesa buvo nušviestos ir itin šlykščios aplinkybės, kuriomis jis buvo suregztas. Po to, kai sovietai per karą ir po jo uždėjo savo leteną ir ant kitų Vidurio bei Rytų Europos valstybių, pasidarė aišku, kad Estijos, Latvijos ir Lietuvos likimas yra neatsiejamai surištąs su tos Europos dalies ir net su visos Europos likimu. Baltijos tautos yra tvirtai pasiryžusios toliau kovoti ligi visiško išlaisvinimo savo valstybių, kurios teisiskai niekad nenusoto buvusios valstybių bendruomenės nariai. Jos yra įsitikinusios, kad laisvę ir taikioją Europoj nepriklausomos Estijos, Latvijos ir Lietuvos valstybės atgaus savo vieta, kurią jos turėjo prieš antrąjį pasaulinį karą. Dar kartą protestuodamos prieš sovietų agresiją, estų, latvių ir lietuvių tautos iškilmingai pareiškia, kad jos paneigia sovietų vyriausybę bei kokią teisę bei titulą joms atstovauti tarptautinėje plotmėje. Tuo tarpu gi sovietinės okupacijos užsitęsimas ir genocido metodų vartojimas grasina pačiai Baltijos tautų egzistencijai. Nepaisant skundų bei protestų neplėčiu mastu toliau vyksta masinis naikinimas, rodąs Sovietų Sąjungos apsisprendimą įnaikinti Baltijos tautas. Genocidinė Sovietų Sąjungos politika Baltijos valstybėse reikiama dvigubą aspektu: a) sistemingu fiziniu gyventojų naikinimu, b) jų kultūrinę

bei moralinių žlugdymu. Pirmasis aspektas reikiama žudymais, suėmimais bei tremimais į priverčiamųjų darbų stovyklas arktinės Rusijos srityse, antrasis—okupacinių organų pastangomis palausti Baltijos valstybių gyventojų moralę slaptosios policijos teroru, spaudos bei jaunimo auklėjimo užlopinimu ir Bažnyčios persekiojimu. Prie ty priemonių dar reikia pridėti ūkinio gyvenimo sugriovimą, prievartinę ūkių sukolektyvinimą ir įkurdinimą tuose kraštuose iš Rusijos gėlmų atgabento gavalio.

Prie ligi šiol žinomų sovietų žiaurumų pridėdama dar vienas, būtent, prievartinis vedybos. Gausūs laikai bei aukų liudijimai duoda tuo klausimu aiškumojančių žinių. Tuo atveju, jeigu vienas santuokos partneris gyvena užsieniuose ir atsikako grįžti, jų santuoka oficialiai panaikinama, ir tėvynėje gyvenanti žmona represinėmis priemonėmis verčiama tekėti už svetimos rasės kolonisto, atvykusio užimti į Sibirą išvežtų estų, latvių ar lietuvių vietos. Rašte, kurį tu reikalau Skotiškoji Europos Laisvės Lyga pasiuntė Canterbury Arkivyskupui, pareiškama: Tarp jų yra vyrų, kurie pabėgo nuo rusų, bet kurių žmonos turėjo pasilikti. Dabar sovietai išleido potvarkį, kad visų tokių asmenų santuokos panaikinamos, o žmonos verčiamos tekėti už puslaukinį, kuriuos rusai atgabena iš Toliųjų Rytų ir įkurdina tikrųjų savininkų sodybose ir turi jiems gimdyti vaikus. Jeigu tai neįjudyti pasaulio sąžinės, tai niekas tuo nebeįpadarys. Be to, yčią uždavinyt būty vadovauti tam sąžinės išjudinimui.

Genocido politikos, kurią katik nepuėšėme, balnans jau skaičiuojamas šimtais tūkstančių aukų—vyrų, moterų, vaikų. Kadangi katik patiekieji faktai rodo, kad Sovietų Sąjunga yra pažeidusi pačius pagrindus, kuriais remiasi Jungtinių Tautų Organizacija, lygiai kaip ir Hagos Konvencijos nuostatus, kurie nustato okupacinių pajėgų teises ir pareigas, mes laikome, kad Jungtinių Tautų Visuma turi ne tik teisę, bet ir pareigą įsikšti ir padaryti galą tam nusikaltrimui prieš žmoniškumą. Mes taip pat leidžiame sau prašyti Jus, Pone Pirmininke, teiktis perduoti šią notą, lygiai kaip ir mūsų 1947 m. lapkričio 6 d. skundą, kompetetingiems Jungtinių Tautų organams, svarstantiems klausimus, susijusius su pagrindinėmis žmogaus teisėmis bei laisvėmis bei su genocidu, o specialiau—su Sovietų Sąjungos įvykdytu tu pagrindinių žmogaus teisių bei laisvių pažeidimu. Mes pasivadame Visumos, jos Komisijų bei visų kompetingų Organizacijų dispozicijai pasirengę pateikti visą reikalingą dokumentaciją. Prašome Jus, Pone Pirmininke, priimti mūsų aukščiausios pagarbos pareiškimą.

ESTIJOS vardu: A. Rei, Estijos Tautinės Tarybos Pirmininkas

LATVIJOS vardu: Mgr. Rancans, Cielms, R. Liepiņš

LIETUVOS vardu: M Krupavičius, Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto Pirm. V. Sidzikauskas, Vykdomos Tarybos Pirm.

LIETUVIUS KVIECIA I BOY'S TOWN

OMAHA, Nebr.—Gailėstingas prelatas N. Wagner, dabartinis Boy's Town vedėjas, pakvietė 9 šeimas iš tremties darbuotis jo įstaigoje. Iš ty devynių, keturius bus lietuvių šeimos. Man primenant apie jų dvasios reikalus, prelatas sutiko pakviesti ir lietuvių kunigą. Jis galės aprūpinti lietuvius bei darbuotis įstaigoje su vaikais. Be to garsi Duchesne kolegija pakvietė vieną lietuvių kunigą būti tuo įstaigos kapelionu. Ačiū Dievui, kad yra gailėstingų žmonių kurie priglaudžia mūsų tautiečius. K. J. J.

ANTANAS SMETONA

President Antanas Smetona was born on August 10, 1874, in the little village of Užuolė, Ukmergė County, Lithuania. Although his parents, Jonas Smetona and Jule Smetona, were farmers, he was a farmer of only ten hectares, or about twenty-five acres, they were cultured people and spoke several languages. Such moderate circumstances taught Antanas Smetona self-reliance; parental influence inspired in him a yearning for knowledge and culture; and the lovely countryside developed an appreciation for beauty.

Antanas Smetona acquired his primary education at home. Regardless of the fact that his parents were unable to help him materially, he managed to educate himself further and was able to enroll in the Palanga Pro-gymnasium and to continue his high school education at Jelgava Gymnasium. While in high school young Smetona showed his character as a champion of the Lithuanian cause. In those days, Gymnasium pupils of all nationalities were compelled to say their prayers in Russian, and never in their native tongue. Young Smetona, with others, protested, demanding that the students be allowed to say at least their morning prayers in their native language. For this action he was expelled from school by the Czarist authorities.

Later, while studying law at the University of St. Petersburg, Antanas Smetona was active in various student societies and fought against the autocratic and bureaucratic character of Russian schooling and national oppression. For his oppositionist activities, he was arrested several times and was interned for a year in Vilnius.

After graduating from the University of St. Petersburg Smetona chose to practice law in the city of Vilnius, the historic capital of Lithuania and the center of the Lithuanian renaissance. Later he joined a local land bank, at the same time becoming one of the pioneers among the Lithuanian intellectuals for the cause of autonomy for Lithuania. He organized several societies and spent a great deal of time in editorial work and in contributing to the Lithuanian press, which in 1904 was again allowed to use the Latin characters once banned by Czarist Russia. Antanas Smetona very shortly rose to be an outstanding publicist and became the founder and editor of a paper of his own VILNIAUS (Hope) with nationalist leanings. He fought with determination the ideas of Russification and Polishization. When the great Lithuanian Convention (Seimas) gathered in Vilnius in 1905, Antanas Smetona appeared as one of its strongest leaders, advocating the cause of a Lithuanian autonomy that would be free from Russian absolutism.

When World War I broke out, Smetona remained in his beloved city of Vilnius and during the German military occupation edited the only Lithuanian paper of that time, LIETUVOS AIDAS (Echo of Lithuania). Throughout the period of German military occupation Smetona was a courageous leader and the protector of Lithuania's rights. He became chairman of the Lithuanian National Council (Taryba) and on February 16, 1918, together with nineteen other members of the Taryba in the

city of Vilnius, he signed the Declaration of Independence.

On April 4, 1919, the National Council elected Antanas Smetona President of the newly restored Republic of Lithuania. In 1926 he was elected President by the Diet and was hailed as a stabilizing factor in domestic affairs.

His firm stand for the recovery of the Vilnius Territory, occupied by Poland in 1920, and his cautious but straightforward policy in the affairs of Klaipėda (Memel) Territory, over which there was much agitation in the Naai press, increased his popularity. His realistic economic policies, carried out by his Ministers, were generally recognized as beneficial to the entire country.

On November 14, 1938, Mr. Smetona was re-elected, and became President of Lithuania for the fourth time. On June 15, 1940, the day of the Soviet Russian invasion of Lithuania, President Smetona, signifying his country's protest, went abroad to work for the liberation of his beloved country. He died in Cleveland on January 9, 1944.

GENOCIDE OUTLAWED

The Legal Committee of the General Assembly of the United Nations has proposed for adoption by the Assembly an international convention outlawing such crimes at all times under the generic term of "genocide."

The urgent need of such a convention is only too evident. For genocide has not stopped with the overthrow of the Nazis. It is being continued throughout Eastern Europe under the aegis of the Russo-Communist regimes, and especially in the Baltic States, which have already filed formal charges on that score with the United Nations. The Russian bloc, while abstaining from voting for the convention, did not dare to oppose it.

(Editorial, New York Times, December 3, 1948.)

LITHUANIANS ASSAIL BOOK EXHIBIT

The Lithuanian Legation today attacked as false propaganda a recent "Lithuanian book exhibit" held in the New York public library, which is said to be arranged in part by the National Council of American-Soviet Friendship.

The council is among organizations named in the attorney general's subversive list.

(Dan Markel, Chicago Herald American, October 31, 1948.)

HOW WE WON THE WAR AND LOST THE PEACE

There are few Americans today who do not understand what result is produced when a national government is forced to enter into a coalition with Communists. The story has been written in blood and slavery in Estonia, Latvia, Lithuania, Poland, Romania, Bulgaria, Yugoslavia, Albania, Hungary, and Czechoslovakia.

(William C. Bullitt, Life, September 6, 1948.)

"GARSO" KNYGYNE

GALITE GAUTI SIAS KNYGAS

ŠVENTASIS RASTAS—NAUJASIS TESTAMENTAS

J. E. Arkiv. J. Skvirsko vertimas. NAUJASIS TESTAMENTAS apima visas keturias evangelijas knygas; Apokalypės Darbu aprašymą; laikus Apokalypės; Sv. Povilo, Sv. Jokūbo, Sv. Petro, Sv. Jono, Sv. Judo ir gilių ateinančių 13 metų pasaulio dalykų aprašymą, surašytą apokalypės Sv. Jono. Naujame Testamente yra surašyta Viešpaties Jėzaus darbai ir stebuklai.

ŠVENTASIS RASTAS tai yra KNYGA knyga. Todėl patys užsisakykite ji ir užsakykite mūsų broliams, kurie yra karo andrų išlaikyti. Ji yra labai išsami lietuvių knyga. Stipriais audoklo apdaras \$3.00; popierinis viršelis—\$2.00.

ANGLISKAI-LIETUVISKAS ŽODYNAS (English-Lithuanian Dictionary)

Mes siūlome jums Angliškai-Lietuvišką žodyną, kuris yra laikomas vienas iš geriausių. Jo formatais dydis: 6 coliai per 4". 400 puslapių; kietais, stipriais audoklo apdarais. Pardavimas po \$4.00; dabar mes jums siūlome bargėną—siūdomas tik \$3.00.

ŠVENTŪJŲ GYVENIMAI—Skaitymai Kiekvienai Dienai

Knyga turi netoli 1000 puslapių, gausiai paveiksluota, puikiais, stipriais apdarais su aukso kryžiais ant viršaus. Kaina tik \$4.00.

KATEKIZMAS—Anglų ir Lietuvių Kalbomis

Parasė kna. M. J. Duffly, vertė kna. J. K. Milauskas. Kadangi mūsų šiuolaikis vaikai dalis ginstosios kalbos nemoka, tad mokytojams bei mokytojoms prireikia tikėjimo dalykus aiškinti lietuvių ir anglų kalba. Tokioms pamokoms ir išleistas šis Katekizmas. Vienas puslapis anglų kalba, kitas—lietuvių. Klausimai ir atsakymai trumpi ir lengvūčiai. Kaina: 20c už vieną; 15c perkant 5 ar daugiau.

KAIP TAPTI AMERIKOS PILIECIU?

Tai yra labai naudingas knyguotė, kuri daug patarimų, kurie rodo kaip gauti Amerikos pilietystę antrosios pabėgimo. Jūsų yra trumpai suagustu klausimai ir atsakymai anglų ir lietuvių kalbomis. Knyguotė mažo formato. Gali motersis ją įsidėti į rankinę (pocketbook). Didelė raidė, apauda aiški. Kaina 25 centai.

Užsakant kreiptis į:

"GARSO" ADMINISTRACIJA

73 E. South St., East (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Penna.

Lithuanians Here and Elsewhere

United Lithuanian Relief Fund of America Convenes

The fifth annual convention of this organization, attended by about two hundred delegates from many sections of the United States, took place in Chicago on October 15, 16, and 17, 1948. The convention was welcomed at its opening session by Mayor Kennedy, of Chicago. The Hon. P. Zadeikis, the Lithuanian Minister, sent a message. His Eminence Samuel Cardinal Stritch, guest of honor at the convention banquet at the Morrison Hotel, was presented with a carved walnut-wood cross, handiwork of displaced Lithuanians, in appreciation of his aid in the Lithuanian refugee problem. We quote from an article describing the meeting:

A plea for Americans to aid Lithuania in her struggle for freedom was voiced by Samuel Cardinal Stritch, Catholic archbishop of Chicago, at a banquet in his honor at the Morrison Hotel. Other speakers at the dinner, sponsored by the United Lithuanian Relief Fund, lauded the Chicago prelate for his services to the tiny, wretched republic, now behind Russia's "iron curtain."

Cardinal Stritch told an audience of 400 that his efforts in behalf of Lithuania were in accord with those of Catholic bishops since the early days of Christendom. He charged that the Soviet Union is now trying to convert Lithuania into "a part of Asia," and in doing so has attacked the church. "Experience has shown," he said, "that persecution cannot kill freedom of the soul. So long as that cannot be killed, freedom cannot be killed."

Dr. Peter Dausvardis, Chicago consul for the Lithuanian government-in-exile, reminded the audience that Lithuania, in 1939, was one of the first nations to fall victim of aggression.

Restoration of the republic, he said, is now even more important than giving aid to Lithuanian DP's in Europe. Senator (C. Wayland) Brooks defended the displaced persons act he helped Congress enact last year. Brooks denied that the law discriminated against Catholic in eastern Europe. (Chicago Sun-Times, October 17, 1948.)

Convention of Lithuanian American Council

The annual meeting of the Board of Directors of the Council took place in New York on November 21-22, 1948. It was resolved to call a General Congress of Lithuanian-Americans, to be held in New York City in 1949. Mr. A. A. Oils, of Chicago, is the new first vice president of the Council. Among the resolutions adopted were two relating to the immigration of displaced persons.

Convention of Lithuanian Roman Catholic Federation of America

The annual convention of the Federation, held on October 17, 1948, in Chicago, opened with religious services at the Holy Name Cathedral, where His Eminence Samuel Cardinal Stritch delivered the sermon. We quote from an article describing resolutions adopted by the convention:

LITHUANIANS CONDEMN COMMUNISM

Resolutions condemning Communism and supporting the bipartisan U. S. foreign policy were adopted here Monday at the annual convention of the Lithuanian Roman Catholic Congress.

The delegates opposed any move which will give the Soviet Union any part in the production or control of atomic energy.

One resolution asked for the "undoing of injustice caused by Hitler's alliance with Stalin and the division of spoils in Estonia, Latvia, Lithuania and Poland."

Lithuanian Bishop Visits United States

Auxiliary Bishop Vincentas Brizgys, of the Roman Catholic Arch-

diocese of Kaunas, Lithuania, arrived in New York from Western Germany on October 29, 1948. The Bishop is on a lecture tour of all the larger Lithuanian centers in the United States which is sponsored by the Alliance of Lithuanian R. C. Priests of America. Bishop Brizgys, a victim of NKVD persecution during the first Soviet occupation of Lithuania, was invited to this country for a visit of six months by Bishop E. J. Hoban, of Cleveland, acting on behalf of the Roman Catholic Episcopate of the United States. We quote from two articles concerning the visit of Bishop Brizgys to this country:

LITHUANIAN BISHOP TO TALK ON RED RULE

Bishop Vincent Brizgys... announced here yesterday he would explain the workings of the Communist regime in Lithuania during a series of lectures being arranged primarily for... 1,000,000 Lithuanian Americans in this country.

Bishop Brizgys, who arrived Friday at La Guardia Airport from Frankfurt, Germany, told through an interpreter how he had been exiled to Germany in 1944 by the Nazis with two other prelates, six priests and 100,000 laymen. Following the second World War he said he wanted to return to Lithuania but could not because of the Communist invasion of his country.

He said that of seven other prelates (bishops) in Lithuania, four were in prison, two had died and only one remained and he was 73. "In the past four years," he added, "more than 200 Lithuanian priests have gone to prison and a great many have died of terror and imprisonment." (New York Times, October 31, 1948.)

EXILED LITHUANIAN BISHOP RECOUNTS WAR EXPERIENCES

... After the tour is completed,

Bishop Brizgys plans to visit Rome and then return to Regensburg, Germany, "to be close to my people..." in the displaced persons camps.

Bishop Brizgys had been consecrated only a month when the Russians moved into Lithuania in 1940. Bishop Brizgys has spent much of the last three years in visiting the camps of displaced persons in the American, British and French zones of Germany... He said that each camp maintains its own church... as well as its own hospital, clinic and schools. (The Pilot, Boston, November 27, 1948.)

Rector of Lithuanian College in Rome Visiting Here

The Lithuanian Pontifical College in Rome, one of several colleges of various nationalities in that city for the training of priests, is one of the newest, having been established in 1947 with the assistance of Rev. A. Briska, of Chicago. Rev. D. Tulaba, Rector of the College, recently arrived on a visit to this country.

Lithuanian American Parish Honored

According to the Catholic Review of October 15, 1948, the St. Alphonsus parish of Baltimore, Maryland, was acclaimed as the "Baltimore Banner Parish," taking first place in the archdiocese of Baltimore and Washington in contributions to the Home and Foreign Missions Society, namely, \$73,236.

Lithuanian Petition Pope Pius XII

According to Draugas, Chicago Lithuanian daily, of October 11, 1948, Canon F. Kapocius, national delegate to Lithuanians of Germany and Austria, was received by His Holiness the Pope on October 1, 1948, and submitted a document, signed by 20,000 Lithuanians, petitioning, among other things, that a worldwide Day of Prayer be proclaimed to aid Lithuania.

BLAST AGAINST BALTIC REFUGEES REFUTED BY FACTS ON THEIR ACTIVITIES

It is true that the Jewish people have been persecuted and murdered in cold blood by the Nazis, but it is also true that the Baltic people suffered the same fate. Of the 80,000 Balts who escaped the Red Terror and were imprisoned as prisoners in concentration camps by the Nazis, 29,000 were put to death, and the remainder were put to work under penalty of death. Surely they cannot be called collaborators or an implication that they came there willingly.

The very fact that thousands of soldiers and officers of Lithuania proper were executed by the Nazis for their refusal to form battalions to fight side by side with the Nazis is an absolute indication that those people are not collaborators.

A statement by Nussbaum that over 138,000 Jews lost their lives in Lithuania carries its own insidious implications.

The Lithuanian people, even the bishops, nuns and priests, secreted hundreds of Jewish families and saved their lives. The writer can furnish many names of these Jewish people who were saved and now are safe in other countries.

(Letter from P. J. Zuris to the editor, Cleveland (Ohio) Plain Dealer, November 28, 1948.)

According to the gossip related by David W. Nussbaum, the political refugees now living in the displaced persons camps are criminals and Nazi-sympathizers.

The fact that the Baltic states during their independent existence constituted one of the few spots on the European continent where the Jews really felt at home... Lithuania was an important center of Jewish education in eastern Europe.

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

(Lithuanian R. C. Alliance of America)

Laiklapis: P. O. Box 32, Phone: Wilkes-Barre 3-4711
73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa.

VYKDOMASIS KOMITETAS

Kun. Jonas F. Baltusevičius, Dr. Vaid, 1703 Jackson St., Scranton, Pa.
Leonardas Simutis, Prezidentas, 2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill.
Adv. Jonas J. Grigalius, Vice Prezidentas 52 G St., So. Boston, Mass.
Vincas T. Kvetkus, Sekretorius, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.
Petras J. Karakauskas, Išdėtininkas,
15 Garrison Street, Lyndwood, Wilkes-Barre, Pa.
Jurgis E. Venslovas, Ido Globėjas, 1267 E. 82nd St., Cleveland, O.
Vincas Abramaitis, Ido Globėjas, 113 Patterson St., Tamaqua, Pa.
Dr. A. J. Valibus, Dr. Kvėstėjas, 104 So. Maple Ave., Kingston, Pa.
Matas Zujus, Redaktorius, 73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa.

KONTROLĖS KOMISIJA

Pranas Kallius, 1059 Blair Avenue, Scranton, Pa.
Vincas Griestartalis, 84 Division Street, Pittston, Pa.
Leokadija Zemaitytė, 1419 N. Main Street, Scranton, Pa.

STATUTŲ KOMISIJA

Pranas Rakauskas, 171 Cray Avenue, Binghamton, N. Y.
Pranas Andriulis, 12 Cottage Street, New Britain, Conn.
Kazys D. Rubinas, 10503 Edbrooke Ave., Roseland, Illinois.

TEISMO KOMISIJA

Juozas Batvinskis, 94 Fulton Street, Wilkes-Barre, Pa.
Petras P. Muliolis, 6606 Superior Ave., Cleveland, Ohio
Petras Medonis, 9830 Beverly Court, Detroit, Mich.

SVIETIMO KOMISIJA

Kun. Pranas M. Juras, 94 Bradford Street, Lawrence, Mass.
Kun. Dr. A. G. Rakauskas, 100 Freeport Rd., New Kensington, Pa.
Albina Poškienė, 6606 So. Washtenaw Ave., Chicago, Ill.

LABDYBĖS KOMISIJA

Bronė Rakauskienė, 171 Cray Avenue, Binghamton, N. Y.
Pranas Jurevičius, 722 Montgomery St., W. Pittston, Pa.
Kun. Vytautas Zemaits, 258 Slocum Street, Kingston, Penna.

JAUNIMO KOMISIJA

Vincas Matikevičius, 235 Mosier Street, Nanticoke, Penna.
Reimondas Leškauskas, 16 Mill Street, Pittston, Penna.
Leona Bagdonaitė, 68 Elm St., Plymouth, Pa.
Jurgis Pitnikas, 55 Pierce Street, Plymouth, Pa.
Kun. Wm. Kwinn, 111—4th Street, Spring Valley, Illinois

WRITER DEFENDS CHRISTIAN D.P.'S AGAINST ATTACK

To put it mildly, I'm astounded. Maybe I didn't see the things I saw or hear the things I heard during a recent tour with 10 other newspapermen of displaced persons' camps in Germany and Austria.

One of the 10, David W. Nussbaum, correspondent for the Overseas News Agency (and also of the Jewish Telegraph Agency), in a by-line article widely circulated by the ONA, has made some very grave charges involving most of the 550,000 displaced persons in European camps, including those who are eligible to enter the United States.

Mr. Nussbaum, in effect, contends that virtually the only desiderables among these 550,000 unfortunate persons are the Jewish DP's.

I have followed some of the articles written by the other newspapermen who were in our party and they do not agree with the findings made by

tration of their real disposition towards Germany.

Baltic political refugees actually living in displaced persons camps in Germany are innocent victims of a tyranny of two dictatorships: German and Russian... Nussbaum's attempt to cast a shadow of criminality on the valiant people who became homeless through no fault of their own is but an unscrupulous abuse of the freedom of the press.

(Letter from Julius Smetona to the Editor, Cleveland (Ohio) Plain Dealer, November 28, 1948.)

Mr. Nussbaum. For instance, C. M. Roberts, of the Washington Star, who made the trip, wrote in one of his articles: "The vast, the overwhelming majority of the 550,000 DP's receiving help through the International Refugee Organization would make excellent American citizens."

Jack Bell, of the Miami Herald and the Chicago Daily News... highly praised the types of persons to be found among the DP's.

DeWitt John, of the Christian Science Monitor who was with us, wrote: "Europe's DP's are everybody... Intelligentia of the Baltic States... I talked with all of these in the displaced persons camps."

Nearly all of them have one thing in common—they are refugees from persecution and dare not return to their homeland for reasons of race, religion, nationalism or ideology... (From Tablet, December 11, 48.)

SOVIETS THE REAL IMPERIALISTS

When did Russia ever turn loose any territory such as we did with Cuba and the Philippines? On the contrary, the Soviets swallowed Latvia, Lithuania, Estonia and a large part of Poland, and even now are in the process of taking over Germany, Austria, the Balkan states, etc. And they call us imperialists!

(Letter to editor, signed "G.R.C.," Washington Evening Star, September 23, 1948.)

AIR FORCE TO INCREASE CADET CLASSES TO EIGHT

The U. S. Air Force is increasing Cadet Training Program from three classes to eight, classes a year. The effect will be to shorten the waiting time between classes for young men who qualify but who cannot be accepted because a class is filled.

The annual enrollment will be larger than for any previous peacetime year, although the size of each class will be reduced. The accelerated program will permit more efficient use of aircraft, personnel, and instruction schedules.

The next class, beginning April 4, will initiate the expanded program. It will be limited to approximately 600 Cadets. Classes of similar size will follow at approximately six-week intervals. There were 1800 students enrolled in the October class—the last under the March-July-October class system.

Men accepted for Air Force Aviators Cadet training must be between the ages of 20 and 26½ years, with two years of college education or the ability to pass an equivalent examination, and must possess high moral, physical, and personal qualifications.

The Aviation Cadet Program provides 12 months of flying, academic, and military training. Graduates receive pilot's wings, a commission as a second lieutenant in the Air Force Reserve, and assignment to three years of active duty.

Outstanding graduates immediately receive Regular commissions in the Air Force. All other graduates receive Regular commissions in the Air Force. All other graduates have an opportunity while on active duty to qualify for one of the many Regular commissions offered each year by the Air Force.

KAS PADEDA SAVO ARTIMUI, TAM IR DIEVAS PADEDA. NĖPAGAILEKITE TREMTINIUI AUKOS. Aukos siųskite—United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

FINANCIAL STATEMENT

The Superior Savings & Loan Association

(Lietuvių Bankinė Įstaiga, Cleveland, Ohio)

AT THE CLOSE OF BUSINESS, DECEMBER 31, 1948

ASSETS:

Cash and U. S. Government Bonds...\$1,165,141.13
Stock in Federal Home Loan Bank... 23,000.00
First Mortgage Loans—Including G. I. and F. H. A. 1,719,890.13
Real Estate Held on Lease Contract... 9,204.45
P. H. A. Remodeling Loans... 13,772.05
Office Building—Less Depreciation... 15,750.00
Other Assets... 1,255.01

TOTAL...\$2,952,014.77

LIABILITIES:

Savings Deposits...\$2,234,251.50
Advances From Banks... 325,000.00
Loans in Process... 17,288.45
Advances by Borrowers for Taxes and Insurance... 16,978.70
Other Liabilities... 8,624.99
Permanent Stock... 100,853.45
Reserve and Undivided Profits... 247,017.68

TOTAL...\$2,952,014.77

SAVINGS DEPOSITS INSURED UP TO \$5000.00
Member of the Federal Home Loan Bank System

VIETINĖS ŽINIOS

LRKSA 17-TOS KUOPOS NARIŲ DEMESIUI

Metinis LRKSA 17 kuopos susirinkimas įvyks sekmadienį, sausio 16-tą, tuoj po Sumos, Svč. Trejybės parapijos salė, kampas E. South ir S. Meade Sts.

Visi nariai ir narės prašomi atsilankyti į šį susirinkimą. Bus svarstoma naujų narių įėjimas reikalai ir sudarymas planų šiu metų veiklai. Taipgi valdyba išduos 1948 metų veiklos raportą.
J. Batvinskas, pirmin.

ŠVENTO VARDO DR-JA ISSIRINKO VALDYBĄ

Wilkes-Barre Švenč. Trejybės parapijos Švento Vardo draugija metiniam susirinkime išsirinko šio sąstato vadovybę 1949 m.: dvasios vadas—kun. J. K. Miliauskas; prezidentas—Juozas Teresevičius; vice prezidentas—Kazys Liškauskas; sekretorius—Vernon Sergalis; išdinininkas—Antanas Konieski; sekretorius—iždinininkas—Jonas Franks; tvarkos prižiūrėtojai—Pranas Nekrašas ir Vincas Sergalis, Sr. Jaunesniųjų skyriaus direktorius—Juozas Gilis, padėjėjas—Antanas Konieski.

Sausio 12-tą laikytam susirinkime buvo naujų viršinių instaliacija. Ta pačia proga buvo paruošti užkandžiai ir atitinkama programa. Sausio mėnesį pradės naujų narių įėjimą baigsis kovo mėnesį. Daugiausia prirašę naujų narių gaus dovanas.

LRKSA 1-OŠ KUOPOS NARIAMS

Svarbus metinis pirmos kuopos susirinkimas įvyks sausio 16 d., tuoj po Sumos, Svč. Marijos parapijos svetainėje. Bus kuopos pareigūnų metiniai ir 4-tosios Penna apskrities atstovų raportai ir svarstymas kitų reikalų. Visi nariai ir narės malonėkite dalyvauti susirinkime.
Walter Leliokas, pirmin.
Alicija Venšauskienė, sekret.

IŠ LRKSA 34 KUOPOS VEIKIMO

Priešmetiniam kuopos susirinkime, kuris įvyks gruodžio 9, 1948, Šventos Marijos parapijos svetainėje, tarp kitų reikalų, buvo renkama valdyba 1949 metais. Daugumoje perrinkti tie patys pareigūnai, pasižymėję veiklumu.

Valdybos sąstata yra toks: dvasios vadas—kun. J. V. Inčiūra; pirmininkas—Adolfas Kaduškevičius; vice pirmininkas—Juozas Radzevičius; sekretorius—Albertas Kalinauskas; užrašų sekretorius—Liudvikas Vidūnas; išdinininkas—Adolfas Norvaiša; išdo globėjai—Kazys Kučinskis ir Petras Varaška; tvarkos pri-

žiūrėtojas—Juozas Morkevičius; kuopos dr. kvotėjas—dr. A. J. Valibus.
Kuopos susirinkimai bus laikomi ta pačia tvarka, būtent, kiekvieną mėnesį antrą sekmadienį tuoj po paskutinių Mišių parapijos svetainėje.

Vadovaujant gabiai ir sumaniam valdybui, tikimasi kuopos šiais metais žymiai paauiginti naujais nariais. Kuopos organizatorium yra išrinktas jaunas energingas narys Juozas Radzevičius. Su organizatorium ketinama kooperuoti kiti kuopos nariai.

Išdo papildinimui, kuopa rengia išleidimą dovanų, kuris įvyks birželio 12, 1949.
Linkiu kuopai geriausių šėkmių augti, būjoti!
Rap.

A. A. Mirusiams

A. a. Petras Klucitas, 45 metų, gyv. 79 Chestnut St. Larksville, numirė sausio 4-tą, palaidotas sausio 7-tą iš Plymouth Sv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse. Paliko tėvą, brolių Adolfą—Larksville councilmoną—ir dvi seseris.

A. a. Juozas Jurgaitis, gyv. 33 North Meade St., Wilkes-Barre, numirė sausio 7-tą, palaidotas iš Svč. Trejybės bažnyčios parapijos kapinėse. Paliko žmoną, du sūnus, keturias dukteris keturis anūkus ir seserį.

A. a. Katrė Bartasiūnienė, gyv. 23 Market St., Inkerman numirė sausio 9-tą, palaidota sausio 13-tą iš Pittstono Sv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse. Paliko vyrą, tris dukteris, du sūnus ir brolių.

IŠ LRKSA 13 KUOPOS SUSIRINKIMO

BALTIMORE, Md.—Sausio 2, 1949, laikytam 13 kuopos susirinkime be kitų reikalų, svarstyta ir nutarta permainyti susirinkimo laiką. Vietoj pirmo sekmadienio po sumos bus laikoma antrą sekmadienį, pusė po keturių (4:30) po pietų.

Taigi, vasario mėnesio susirinkimas įvyks 13 dieną, 4:30 P. M., įprastoje vietoje. Visi nariai ir narės malonėkite dalyvauti, turėdami svarbių reikalų; taipgi užsimokėkite savo duokles.
J. G. Būdelis, sekret.

SUSILAUKĖ SŌNAUS

BALTIMORE, Md.—Naujų metų dieną, sausio 1, 1949, Mr. ir Mrs. V. Aleksai susilaukė sūnaus. Motinos ir kūdikio sveikata geram stovy. Alekšų šeimai linkime geriausios kloties!
J. G. B.

RINKTINĖS MALDAKNYGĖS

Kiekvienas Lietuvos Katalikas Turi Galimybę Pasirinkti Gražiausią Lietuvių Kalbą Išleistą Maldaknygę Prieinama Kaina. Pasinaudokite Proga.

DIDYSIS RAMYBES SALTINIS. Surinko ir išleido kun. P. M. Juras. Kaina \$3.00.

Maldaknygė turi 788 puslapius. Minkštai viršelis, papuošta lietuviško stiliaus kryžiumi, bet viduje dar gražesnę. Joje telpa 106 paveikslėliai. Deug jų paimti iš Mišiolio. Evangelijos sekmadieniams ir bažnytinėms šventėms. Novėnų 12. Litanių 16. Valnių maldų (karunkėlių) 7. Giesmių 9. Trejos Mišios (vienos liturgiškai maldos iš Mišiolio). Grandės vertimai. Artį šimto puslapių pavėgta maldoms iš Svč. Sakramentų. Nurodoma gerai darbai, už kuriuos galima laimėti atlydinus. Labai daug įvairių maldų su atlydiniais. Nurodoma gyvenimo pagrindai—stiprus dvasinis poteriai. Raldis atlydis ir įvairios. Kalba g. aiš.

SVENTOJI VALANDA—Maldos ir Giesmės. Sutašė KUN. J. K. MILIAUSKAS. Tai vienas iš Amerikoje išleista maldaknygė, kurioje telpa maldos ir giesmės su gaidomis taip, kad žmonės gali sekti kuniga maldose ir giedoti giesmes su choru. Kaina 15c. Imant nusiųgi 10 egzempliorių—10 centų.

ZYMIAI NEUPIGINTOS MALDAKNYGĖS
DANGAUS ŽVAIGZDUTĖ, juodais apdarais (originali kaina \$1.50) 1.00
MALDO VAINIKELIS (originali kaina 70 centų) 50
MALDO VAINIKELIS, juodais apdarais 40

Kreipkitės į
"GARSO" ADMINISTRACIJA
P. O. Box 32 Wilkes-Barre, Pa.

LRKSA PIRMOS PENNA APSKRITIES KUOPŲ DEMESIUI

Dėl gan svarbių priežasčių Pirmos Penna. apskrities metinis susirinkimas vietos sausio mėnesį, įvyks kovo 27, 1949.

Susirinkimo valanda ir vieta bus paskelbta vėliau.
Taigi kuopos prašomos įsidedmėt permainą ir rengtis prie metinio susirinkimo.

Apskrities Valdyba
V. Abramaitis, pirmin.
J. Zernauskas, sekret.

IŠ METINIO 119 KUOPOS SUSIRINKIMO

MANCHESTER, N. H.—Susirinkimas įvyko gruodžio 19, 1948. Kuopos valdyba 1949 metais perrinkta ta pati, būtent: pirmininku—Andrius Žukauskas, padėjėju—Domininkas Tapauskas; užrašų ir finansų sekretorius—Jonas A. Vaičiūnas; kontrolės komisija—Aleksandras Kikutis ir Karolis Ramoška; tvarkos prižiūrėtoja—Ona Kinduris; kuopos dr. kvotėjas—dr. A. S. Mangurian.

Kuopos susirinkimai bus laikomi kiekvieną mėnesį antrą antradienį, nuo 8 iki 9 val. vakaro, Lietuvių Klubo patalpose, 140 Central St.

Kadangi mūsų kuopos nariai moka savo duokles bėrtainiais, tai prašau narius savo duokles man priduoti ne vėliau 15 dienas paskutinį bėrtainio mėnesį, kad būtų galima laiku pasiųsti centro ofisui ir tuo būdu išvengti suspendavimų. Nariai, kurie moka duokles iš kalno už visus metus, prašomi užsimokėti sausio mėnesį.
J. S. Vaičiūnas, sekret.

MŪSŲ KOLONIJOS NAUJIENOS

MASPEETH, N. Y.—Mūsų d. g. klebonas prelatas Jonas Balkūnas ir asistentai kunigai—P. Lekešius, J. Kartavičius ir J. Cekevičius Kaledų šventose nuosirdžiai sveikino visus parapijiečius. Bažnyčioje atliečiai buvo puikiai papuošti. Pamokslai įspūdingi. Neuzmiršti našlaičiai, kuriems surinkta gausios aukos. Už atliečių papuošimą ir programėles surengimą reikia padėkoti seselėms pranciškiečių ir jų motinai Baptistai. Muzikai, Antanui Visminui priklauso kreditas ir padėka už gražią vadovystę chorui ir puikų giedojimą.

Negaliu praleisti nepaminėjus įdomios d. g. prelatu J. Balkūno kalbos pasakytos per radio iš W.W.R.L. stoties. Tema buvo "Tėve Mūsų." Laukiame ir daugiau panašių kalbų. Minėta programa buvo gruodžio 25 dieną ir ją surengė Lietuvių Radio Draugija vadovaujant J. P. Ginkui. Vytautui Ūbarai ir A. Jezavitui. Kiti programos pildytojai irgi gerai pasirodė. Geriausių sekmių Lietuvių Radio Draugijai atelityje!

Turėjome ir liūdny naujėnų. Gruodžio 18, 1948, muzikas Juozas Tamošaitis gavo žinią nuo

sesers vienuolė M. Ambrose, Sv. Juozapo ligoninė, Osmond, Nebraska, vedėjos, kur kita sesuo Mrs. Marcelle Howard yra slaugė, kad numirė jų motinėli a. a. Magdalena Tamošaitienė. Iš Osmond, Nebraska, vėlionė kūną palydėjo seselė Ambrose, seselė Margaret ir poni E. M. Howard. Gruodžio 21 dieną pasiekė Maspeth, N. Y., ir buvo pašarvota V. R. Valantiejiens laidotuvių įstaigoje. Suvažiuoti ir suėjo dukterys p. Magdalena Palapėnė su dukrelėmis iš Waterbury, Conn.; Ona Garret ir jos vyras iš Brooklyn, N. Y.; dukterė Marijona Stulginskienė iš Gardenville, Pa., gavo žinią, bet sunkiai sirgo, tai atvyko jos vyras B. Stulginskas. Čia pat dalyvavo Juozas Tamošaitis, Jr., dukterė, žentas iš Delmar, Delaware. Sūnus Juozas vargonininkauja Aušros Vartų parapijoje, New York City. Vėlionė taipgi paliko devynis anūkus. Gruodžio 22 vakare atvyko iš Aušros Vartų parapijos kun. dr. M. Ražaitis, pasakė jautrų pamokslėlį, atkalbėjo Ražančių ir maldas. Gruodžio 23 palaidota su gedulingomis šv. Mišiomis, kurias atnašavo klebonas kun. Jurgis Gurinskas, kun. dr. M. Ražaitis ir kun. J. Cekevičius. Prie giedojimo prisidėjo muz. Pr. Dulke, J. Tamošaitis. Palaidota Sv. Jono kapinėse. Te išlisi jos vėlė Viešpatyje, o šeimai ir giminėms pareiškiame giliausią užuojautą.

Gruodžio 25—Kaledų dieną—4:15 P. M. ūmai numirė Jonas J. Rainis, 42 metų amžiaus, gyv. 42 Vomery Road, Meneola, N. Y. Kadangi visi giminė, draugai ir pažįstami gyvena Maspeth, N. Y., taipgi ir patys Rainiai čia gyvena 18 metų, tai mirusio kūnas buvo pašarvotas V. R. Valantiejiens laidojimo įstaigoje, 54-72 St., Maspeth, N. Y. Gruodžio 27 vakare atvyko kun. Jonas Kartavičius ir atkalbėjo Ražančių. Gruodžio 28 atvyko kun. P. Lekešius, atkalbėjo maldas ir palydėjo į Viešpaties Atsimainymo bažnyčią. Sv. Mišias atnašavo prel. Jonas Balkūnas, taipgi kun. P. Lekešius ir kun. J. Kartavičius. Po Mišių nulydėtas ir palaidotas Sv. Jono kapinėse, Middle Village, J. I. Vėlionis buvo linkimo būdo ir visų gerbiamas. Lūdesių paliko žmoną Marijoną (po tėvais Sperauskaitę), dukterį Pranutę, brolius Aleksandrą, Edvardą ir Juozą. Kadangi Juozas gyvena Kalifornijoje, tai negalėjo laiku pribūti į sermenis ir laidotuves. Sermenis gausiai lankė gimines ir pažįstami. Buvo apšėję Mišių aukų, gėlių vainikų ir užuojautos pareiškimų. Te išlisi jo vėlė Viešpatyje!

Gruodžio 21, 1948, Vincas ir Pranutė (Račelytė) Abojai susilaukė gražios dukrelės. Dieve, duok tvirtą sveikatą tėvams gražiai auklėti dukrelę. Taipgi sveikintu tėvukus (grand parents) S. ir V. Račėlius ir Abojus.
V. R. Valantiejiens, LRKSA 108 kp. narė

Florence, N. J.—Sausio 10-tą d. del gaisro žuvo dvi moterys ir trys kūdikiai.

Harrisburg.—Sausio 10-tą lopšėlyje atrado negyvus dvynukus dviejų mėnesių amžiaus.

KALIFORNIJOS LIETUVIŲ VEIKLA

Šiais metais ruošiamasi iškilmingai paminėti Vasario 16-tąją. Rytė numatoma turėti šv. Mišias katedroje, o pietų metu padaryti bankietę vienam iš didžiausių Hollywood viešbučių. Minėjimo iniciatyvos imasi ALT Los Angeles skyrius, kuris sudarė minėjimo komitetą iš garbės kunolo J. J. Bielskio, kun. kleb. J. Kučinsko, prof. K. Alminaukio prof. K. Pakšto, adv. J. Peters m. J. Ažuolaitis, Florence Korsak, O. Račkienės, A. Cvirnėnė, A. Janušauskienės ir A. L. T. skyriaus valdybos—A. F. Skiriusas, B. Starkienės, J. Uždevinio ir M. Varkalienės.

Praėjusiamė BALFO susirinkime, gruodžio 5 d., buvo išrinkta nauja valdyba, kurią sudaro: pirmin. prof. K. Alminauskis, vicepirmin. Pr. Račkus, sekret. J. Uždevinys, išd. J. Draugelis. Reikia džiaugtis, kad susirinkime aktyviai pasireiškė iš tremties atvykę lietuviai—K. Alminauskas su žmona, J. Draugelis, J. Ažuolaitis, J. Šimonis ir k.

Sv. Kazimiero parapijos koncertas, įvykęs gruodžio 25 d., buvo labai sėkmingas. Programa pildė parapijos choras, vadovaujamas iš tremties atvykusio muziko J. Ažuolaitio ir Florence Korsak. Choras yra žymiai stiprėjęs ir gerai paruoštas. Sk.

LIETUVIAI ŠAUNIAI PASIRODĖ

Gruodžio 12 d. Los Angeles tautinių šokių grupė, vadovaujama Lucijos Zaikienės, dalyvavo Palm Springs, Calif. (turtuolių poilsio miestelyje) surengtoje fiestoje, "Our Lady of Gudeleupe" šventės proga. Idomusia, kad šią meksikiečių šventę ruošė lietuvis kunigas R. Klumbys, kuris dabar yra mažos meksikiečių ir indijonų parapijos administratoriumi ir Sv. Teresės mokyklos mokytoju. Tautiniai lietuviai šokiai kitataučiams labai patiko. Sk.

METINIS 15 KUOPOS SUSIRINKIMAS

Seimyniškas Vakarelis
LRKSA 15 kp. rengia seimynišką vakarelį sausio 29, 1949 m., 3336 Lithuanica Ave. Pradžia 7:30 vakare.
Kuopos nariai-narės prašomi dalyvauti ir atvesti savo pažįstamus bei draugus. Bus duodami užkandžiai ir alutis. Įžanga \$1.00 augdiesiems.
Be to, bus ir muzika.
Rengimo Komisija

LRKSA 245 KUOPOS NARIAMS

SCHENECTADY, N. Y.—Metinis 245 kp. susirinkimas įvyks sausio 16, 1949, tuoj po Sumos, Sv. Kryžiaus parapijos svetainėje.
Prašome visus narius dalyvauti, nes kaip metiniam susirinkime turėsime daug svarstymų ir išsirinkti valdybą 1949 metams.
245 kp. valdyba

NUMIRĖ TEKLĖ SATURAUŠKIENĖ

BAYONNE, N. J.—Sausio 1, 1949, numirė LRKSA 60 kuopos narė Teklė Saturauskienė. Palaidota sausio 6-tą iš Sv. Mykolo bažnyčios North Arlington'o kapinėse. Te išlisi jos vėlė Viešpatyje! Vėlionės šeimai ir giminėms kuopos valdyba ir nariai pareiškia giliausią užuojautą!
J. Adamavičius, sekret.

VELTUI DEL DUSULIO

Jeigu jūs kenčiate tas baisias dusulio atakas, kurios jus smaugia ir apsunkina kvėpavimą, jei poilsio miegas yra negalimas iš prieštasties sunkaus kvėpavimo, neužmirškite atkreipti į Frontier Asthma kompaniją išdininimui velti Frontier Asthma Medicine, priemonė dėl lanknos simptomatikos pagalbos bronchito dusulio priepoliuose. Nėra skaitumo, kur jūs gyvenatė ir koki pasiekėjima turėtė šie priemonė esančia po aušle, atkreipkit dėl šio išmėginimo uždys. Jums tas nieko nekainuos. Adresuokite: Frontier Asthma Co., 462 Niagara Street, 528-C, Frontier Bldg., Buffalo 1, N. Y.

ŽMONIŲ VYSKUPAS

Laikraštiniškai vadina Chicago Romos Kataliku arkidiecezijos vyresnyji padėjėjas "Žmonių Prelatu." Šį pavadinimą pasiikina John Cogley mėnesiniame žurnale "Common Ground," viename iš svarbiausių tarpkultūrinio ir tarpsninių žurnalų Amerikoje.

Amerikiečiams šis vyskupas jau seniai žinomas. Jis daug padėjo CIO organizacijoms, kada jos pradėjo organizuoti Chicago mėsos pakavimo darbininkus.
"Aš ne toks naivus, kad nežinočiu, kad yra daug svarbių žmonių, kurie norėtų, kad aš nutylėčiau," sakė vyskupas. "... bet kaina peraukšta. Nenoriu mokėti tokios kainos. Perdažnai praeityje dėl svarbaus vietinio bankieriaus, industrialisto arba politikieriaus įtakos bažnyčios vyravai nutylėjo, kada jiems reikėjo kuo plačiausia skleisti Dievo žodžius."

Vyskupas Sheil nustebino savo klausytojus, kada jis pasakė veteranams, kurie lankė pirmą metinį seimą American Veterans Committee: "Tik mažas vaikas arba suaugęs kvailys, gali sakyti, kad negrai, meksikiečiai, filipinai ir žydai turi lygias progas su kitais amerikiečiais. Nėr jokios lygybės, kada supykusių baltųjų minia pastveria vargšą negrą ir jį linčiuoja už kokį neišik prasižengimą, apie kurį patys teisybės nežino. Ir iškabos su žodžiais "tik krikščionims" arba "apribota" nestiprina mūsų neperduodamas teises.

Šis vyskupas netik kalba apie mažumų grupes, jis joms padeda. Po karo, kada japonai-amerikiečiai

MUZ. JONAS ČIŽAUSKAS DUODA BROLIUKAMS PAMOKAS

Elizabeth, N. J.—Alexian Brothers Hospital rektorius Rev. B. Urban kviečiamas, muz. J. Čižauskas jau pradėjo broliukams vargonų bei bažnytinės muzikos pamokas.
Muzikas J. Čižauskas yra L. R. K. S. A. narys. Rap.

PAIEŠKO

Paiškau žemiu išvardytų asmenų, kurie yra atvykę į USA dar prieš Didįjį karą. Prašau, kad jie atsilieptų.

- 1) MATUSEVICIUS Kazimieras (gyveno Chicagoje), kilęs nuo Skapiškio-Kupiško.
- 2) GRISKENAS Jonas (gyveno Chicago), kilęs iš Janavos kaimo, Panemunio valsč., Rokiškio apskr.
- 3) ŽAGARYS Vladas ir ŽAGARYTĖ Teklė (gyveno Chicago), kilę iš Janavos kaimo, Panemunio valsč., Rokiškio apskr.
- 4) MATUKAS Jonas ir Antanas (gyveno Chicago), kilę iš Veseliškių kaimo, Panemunio parapijos.
- 5) SAPRANAUSKYTĖ (Susnienė) Jugasė (gyveno Chicago), kilusi iš Taručių kaimo, Suvainiško parap.
- 6) ŠIKSNYS Jonas, kilęs nuo Vilkolų, Cedusų parap.
- 7) SABULIS Jonas ir Elena atvyko iš Rygos.

Aš, Elžbieta DOVIDENAITĖ-BUINEVICIENĖ, kilusi iš Janavos kaimo, Panemunio valsč., Rokiškio apskr. Mano adresas: Elžbieta Dovidėnaitė-Buinevičienė, (14-b) Hechingen (Hochenzolern), Karntnerstr. 4, Germany.

Iškau mano brolių Valerijoną STASKEVICIŲ; pirmiau gyveno su savo motina Anelė Staskevičienė, 490 Madison St., Wilkes-Barre, Pa. Po motinos mirties nežinom kur gyvena. Jam rašytas laiškas grįžo atgal. Valerijonas Staskevičius yra kilęs iš Kedainių apskr., Krakių valsčiaus, iš Lietuvos išvyko 1908-109 m.

Mano adresas: Michalina Butvilienė (Staskevičiūtė), (23) Oldenburg; Old. Ziegelhofstrasse 62, British zone, Germany.

CLEVELAND, OHIO LIETUVIŲ BANKINĖJ ĮSTAIGOJ

Saugi ir pelninga vieta dėl taupymo. Taupymas tai yra visų žmonių biznis. Kiekvieno žmogaus gyvenime yra laikas, kuriame žmogus turi taupyti. Yra svarbu žinoti, kur saugiai ir su uždarbiu taupyti. Šioj įstaigoj taupymai yra saugūs po Federal Insurance Corp.

Kiekvienas Taupymas iki \$5,000.00
Garantuojamas J.A.V. Valdžios

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N
6712 Superior Ave. HE. 2498

Pečių plasteriai yra išdirbiniiu paderiu 3-jopai palengvinti skausmingą muskulinę pečiųgėlą.

(1) Medikalinis sudarymas Johnson'o PEČIU PLASTERIS paskatina cirkuliaciją, atgabeną gydantį ir šildantį kraują į skaudamą vietą. Tuomet muskuliai atsilaidia ir skausmas palengvėja. (2) Suvaržo muskultų trukdymo—sumalinis skausmo pervertimus. (3) Apsaugojanti paduškaitė neprileidžia šalčio. Beveik tas pats, ką nešiotumėtės su savim šildančią paduškaitę.

Daktarų išbandymai parodo, kad Johnson'o PEČIU PLASTERIS pagalbi arti 9 iš 10 kenčiančių. Jį išdirba Johnson & Johnson—žinomi per 61 metų puikių produktų išdirbėjai. Galima gauti viasoje vaistinėse.

PER LEDO JURĄ

Per ledo jurą tavo laivai plaukia, O Lietuva jauna, o Lietuva brangi! Klaičioj tyloj žuvėdros klykia— Ir keliasi naktis tokia juoda, tokia baugi...

Norėtum viską atiduotį tėvo svirną— Gyvenimą ir jo giedrius dienas... Bet žvejo motina pakrantėjį verčia— Ir ašarom, ir liūdesiu tai pasmerkia dainas.

Vieni vaikai vidurdienu paklydo, Kiti jai kalaviją įmeigė širdin... Vaidai ir barniai erdvėn skrenda— Kur sielvartą, kur nevilgtį jai reikia paskandint?

Ak, kogi rėkiam, lyg apakę žmonės, Kad mes maži, kad mes silpni? Mūs dvasiai nēr ribų nei žemėj, nei padangėj— Ir mūsų kluonai aukso derliaus kupini!

Tegu, tegu užges tik vargo žvakė, Tik saulė pasirodys prieangy— Ir ledo jurą perplauks tavo laivas, O Lietuva jauna, o Lietuva brangi!

Stasys Santvaras